

Hirsutisme

Overbehearing bij vrouwen

Wat is hirsutisme?

Hirsutisme is een vorm van extra veel haar op het lichaam (overbehearing) bij vrouwen. Bij hirsutisme groeien donkere, stugge haren op de bovenlip, de kin, op de borst, de rug, de buik en de bovenbenen zoals bij mannen. Het gaat dus niet om extra veel groei van kleine, zachte haartjes (donshaar) op het lichaam (dat wordt hypertrichose genoemd).

Hirsutisme komt veel voor. Ongeveer 5% van de vrouwen heeft er voor de overgang last van. Het wordt vaak alleen als een cosmetisch probleem gezien, maar daarnaast kan het ook een teken zijn van een andere ziekte. Vrouwen kunnen er veel last van hebben.

Hoe krijgt u hirsutisme?

Het is mogelijk om hirsutisme te krijgen door verschillende oorzaken:

- Erfelijk; vaak ziet u hetzelfde probleem ook bij andere vrouwen in uw familie
- Door een te hoge aanmaak van het hormoon testosteron, bijvoorbeeld bij vrouwen met het polycysteus ovarium syndroom (PCOS). PCOS gaat meestal samen met een onregelmatige menstruatie, verminderde vruchtbaarheid en overgewicht
- Door een te hoge gevoeligheid voor het hormoon testosteron. Onder andere vetcellen zijn erg gevoelig voor testosteron waardoor het vaker voorkomt bij mensen die te veel wegen

- Als bijwerking van sommige medicijnen (bijvoorbeeld ciclosporine, citalopram en natriumvalproaat)
- Soms kan hirsutisme voorkomen in combinatie met een andere ziekte (onder andere een eetstoornis of een te langzaam werkende schildklier). Meestal hebt u dan naast hirsutisme ook andere klachten.

Welke klachten geeft hirsutisme en hoe ziet hirsutisme eruit?

Bij hirsutisme kunt u donkere, stugge haren op de bovenlip, de kin, in de hals, op de borst, rond de tepels, op de buik, de rug en de binnenzijde van de bovenbenen zien.

Hoe weet uw arts of u hirsutisme heeft?

Door hoe het er uitziet, weet uw arts dat u hirsutisme heeft. Om de oorzaak te vinden, zal uw arts allerlei vragen stellen en als dit nodig is bloedonderzoek laten doen. Bij sommige vrouwen is verder onderzoek bij een gynaecoloog (vrouwenarts) of internist (endocrinoloog) nodig.

Welke behandelingen van hirsutisme zijn er?

Als er een oorzaak is gevonden voor hirsutisme, wordt deze oorzaak zo mogelijk behandeld.

Laser of flitslamp

De ongewenste haren kunnen, als ze donker genoeg zijn, verwijderd worden met laser of flitslamp. Voor meer informatie over de laser of flitslamp zie ook de folder 'Laserbehandeling met een ontharingslaser'. Bij vrouwen met een donkere huidskleur bestaat een verhoogd risico op het ontstaan van pigmentafwijkingen en littekens als gevolg van laser- of flitslampbehandeling.

Anticonceptiepil

Behandeling met een anticonceptiepil is de tweede keus en heeft vaak een goed effect bij hirsutisme. Bovendien krijgt u door het gebruik van een anticon-

ceptiepil een regelmatige menstruatie. Geadviseerd wordt de pil niet te gebruiken als u roker bent, of als u of iemand in uw directe familie trombose heeft gehad. Dit geeft in combinatie met de pil een nog hoger risico op trombose.

Anti-androgenen

Als er bezwaren zijn tegen de hormonale behandeling kan worden gekozen voor behandeling met spironolacton. Dit geneesmiddel werkt tegen mannelijke hormonen, maar kan ook vervelende bijwerkingen hebben, zoals toename van de urineproductie, misselijkheid, pijnlijke borsten en menstruatiestoornissen. Vanwege deze bijwerkingen wordt het niet vaak gebruikt.

Andere middelen

Eflornithine (Vaniqa®) is een crème die haargroei in het gezicht vertraagt. U moet het twee keer per dag dun op de plekken met ongewenste haargroei aanbrengen. Ook als u een laserbehandeling krijgt kunt u deze crème gebruiken. Hierdoor kan de laserbehandeling beter en sneller aanslaan. Als bijwerking kan eflornithine pukkeltjes op de behandelde plekken veroorzaken. Op dit moment wordt deze crème niet door de zorgverzekeraars vergoed.

Is hirsutisme te genezen of blijft u er altijd last van houden?

U blijft altijd last houden van hirsutisme en het kan ook erger worden. Vaak neemt de haargroei toe bij hormonale veranderingen zoals de overgang of na een bevaling. De aandoening gaat niet vanzelf over, maar met de hierboven genoemde behandelingen kan meestal voldoende verbetering worden bereikt.

Wat kunt u zelf nog doen?

Het teveel aan haar op uw lichaam kunt u zelf op verschillende manieren behandelen:

- Bleken van de haren
- Ontharingscrème

- Scheren
- Epileren (uittrekken van de haren)
- Verwijderen van de haren met gebruik van 'hars'

Het effect hiervan zal echter niet lang duren. Bij vrouwen met een donkere huidskleur is er een groter risico op het krijgen van pigmentafwijkingen en littekens door het epileren of het gebruik van hars. Het zelf verwijderen van de haren heeft geen invloed op de dikte van de haren. Het is dus niet zo dat de haren stugger worden of harder gaan groeien na scheren, harsen of epileren. Als u te veel weegt (overgewicht), is het advies om af te vallen.

Afbeelding

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan. www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland www.huidpatienten-nederland.nl